

Zarządzenie nr 8/2016
Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej
im. Alcide De Gasperi w Józefowie
z dnia 24 maja 2016 roku

w sprawie powołania Komisji do spraw Etyki Badań Naukowych
Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi

Działając na podstawie §29 ust. 1 pkt. 1 Statutu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie w zw. z Zaleceniami Rady Narodowego Centrum Nauki dotyczącymi badań z udziałem ludzi z dnia 3 marca 2016 r., zarządza się co następuje:

§ 1

Mając na uwadze zapewnienie badaniom naukowym finansowanym ze środków Narodowego Centrum Nauki zgodności z wysokimi standardami etycznymi oraz wsparcie badaczy przy rozstrzyganiu dylematów etycznych związanych z planowaniem i prowadzeniem badań naukowych, mając na względzie odpowiednie kwalifikacje specjalistyczne oraz wysoki autorytet moralny członków, powołuje się Komisję do spraw Etyki Badań Naukowych Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w składzie:

- 1) dr Tadeusz Graca – rektor,
- 2) dr hab. Magdalena Sitek – prorektor,
- 3) dr Małgorzata Such-Pyrgiel – dziekan Wydziału Nauk Społecznych,
- 4) dr Grzegorz Winogrodzki – prodziekan Wydziału Nauk Społecznych,
- 5) ks. prof. dr hab. Witold Zdaniewicz – dziekan Zamiejscowego Wydziału Nauk Społecznych w Mińsku Mazowieckim,
- 6) prof. dr hab. Bronisław Sitek – przedstawiciel nauczycieli akademickich.

§ 2

1. Komisja, o której mowa w §1, wydaje opinie dotyczące etyki badań, w których planuje się jakiegokolwiek oddziaływanie na ludzi, niezależnie od dziedziny czy dyscypliny naukowej planowanych badań.
2. Do badań wymagających pozytywnej opinii Komisji należą:
  - a) badania, w których mają wziąć udział osoby mające ograniczoną zdolność do wyrażenia świadomej lub swobodnej zgody na udział w badaniu oraz ograniczoną możliwość ewentualnej odmowy przed lub w trakcie badań, szczególnie:
    - dzieci i młodzież do 12 roku życia,
    - osoby z niepełnosprawnością intelektualną,
    - osoby, których zgoda na udział w badaniu może nie być w pełni dobrowolna np. uczniowie, studenci (gdy badanie jest prowadzone w ramach zajęć lub w bezpośrednim związku z zajęciami), więźniowie, żołnierze, policjanci, pracownicy firm (gdy badanie prowadzone jest w ich miejscu pracy),
    - osoby, które wyrażają zgodę na udział w badaniu na podstawie nieprawdziwych informacji o celu i przebiegu badania (instrukcje maskujące, decepcja) lub w ogóle nie wiedzą, że są osobami badanymi (w tzw. eksperymentach naturalnych);

- b) badania, w których mają wziąć udział osoby szczególnie podatne na urazy psychiczne i zaburzenia zdrowia psychicznego, a zwłaszcza:
    - chorzy terminalnie,
    - ofiary katastrof, traum wojennych etc.,
    - pacjenci leczeni z powodu zaburzeń psychotycznych,
    - członkowie rodzin osób chorych terminalnie lub przewlekle chorych;
  - c) badania polegające na aktywnej interwencji w zachowanie człowieka, zmierzające do zmiany tego zachowania, bez bezpośredniej ingerencji w działanie mózgu np. treningi poznawcze, psychoterapia, psychokorekcja itp. (dotyczy to również sytuacji, gdy zamierzona interwencja ma przynieść korzyść badanemu np. usprawnić jego pamięć);
  - d) badania dotyczące kwestii kontrowersyjnych (np. aborcja, *in vitro*, kara śmierci) albo wymagające zachowania szczególnej delikatności i rozwagi (np. przekonań religijnych lub postaw wobec grup mniejszościowych);
  - e) badania długotrwałe, męczące, wyczerpujące fizycznie lub psychicznie.
3. Opinia Komisji nie jest wymagana, jeżeli opinia lub zgoda innej komisji lub organu, oceniających aspekty etyczne planowanych badań, jest niezbędna do prowadzenie planowanych badań na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

§3

Komisja, o której mowa w §1, wydaje opinie, w szczególności biorąc pod uwagę:

- a) potrzebę promowania realizacji badań o wysokiej jakości, publikowanych w wydawnictwach o zasięgu międzynarodowym,
- b) konieczność tworzenia mechanizmów służących zapewnieniu prowadzenia badań naukowych z poszanowaniem godności istoty ludzkiej oraz jej podstawowych praw i wolności, uwzględniających zasady i standardy etyczne,
- c) fakt, iż przewidziane w polskim porządku prawnym regulacje dotyczące obowiązku pozyskiwania zgody lub opinii komisji oceniających etyczne aspekty badań naukowych dotyczą tylko pewnej grupy badań.

§4

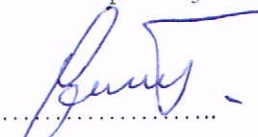
- 1. Komisja wyraża opinię w formie pisemnej.
- 2. Opinię podpisuje przewodniczący Komisji, wyłoniony w wyborach jawnych na pierwszym posiedzeniu Komisji.

§5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej
im. Alcide De Gasperi w Józefowie

.....
dr Yadeusz Graca